

PEISAJUL CA AMPRENTĂ PE PĂMÂNT

Omenirea are o tradiție îndelungată de a lăsa urme imposibil de șterș în mediul înconjurător. Amprente care creează peisaje, lăsând amintiri culturale importante, vestigii ale marilor civilizații, un vast patrimoniu de peisaje agricole și rurale, grădini și parcuri mărețe, coridoare de transport, sisteme fluviale gestionate, păduri urbane și parcuri rurale și bogate habitate seminaturale. Dar, de asemenea, în mod inevitabil, rămân și cicatrici, cum ar fi urmele lăsate în permafrost care dăunează naturii dincolo de orice posibilitate de recuperare.

Din ce în ce mai mult, însă, apar cicatrici imposibil de șters și mai semnificative, pe măsură ce suprafețe mari de pădure tropicală sunt distruse, pe măsură ce se creează peisaje nefârșite de monoculturi agricole nesustenabile care afectează fauna, patrimoniul cultural și facilitățile, alături de sisteme fluviale secate și zonele deșertificate, distrugând solurile, deteriorând natura, reducând diversitatea speciilor, epuizând resursele de apă și contribuind în mod semnificativ la schimbările climatice. Prejudiciile generate la nivelul biodiversității, culturilor umane și omenirii sunt deosebit de dificile pentru cei mai săraci și mai vulnerabili.

Noi, subsemnații, în calitate de reprezentanți ai celor 34 de Asociații Naționale ale Regiunii Europene a Federației Internaționale a Arhitecților Peisagiști, după ce am abordat Ampretele în peisaj ca temă pentru Adunarea noastră generală, în cadrul unei reuniuni virtuale din 17 octombrie 2020, facem următoarele declarații:

NOI CREDEM CĂ

Arhitectura peisajului

teoria și practica sa, în mediile urbane, periurbane, rurale și sălbatice, interacționează în mod constant cu dinamica economică, socială, culturală și politică. Interacțiunea dintre oameni și mediul înconjurător lasă urme pe care le percepem ca peisaj.

Recunoscând că peisajul, ca zonă percepută de oameni, face legătura între natură și cultură și are ca rezultat ampretele noastre colective pe pământ, omenirea trebuie să fie mai atentă la impactul pe care îl are asupra pământului pentru generațiile viitoare și pentru natură, pentru a salva planeta vie.

Înțelegând că resursele naturale pe care societățile se bazează pentru supraviețuire și bunăstare sunt erodate continuu de uriașa noastră amprentă negativă. Distrugerea solurilor și pierderea biodiversității, care rezultă din activitățile umane legate de exploatarea excesivă: distrugerea și fragmentarea habitatelor naturale, impactul străinilor sau al speciilor alohtone și extincțiile în masă, reprezintă amenințări majore la adresa degradării diverselor ecosisteme.

Conștientizând că peisajul este supus unei degradări cumulative a valorilor de mediu, daunele colaterale asupra calității vieții comunităților umane și a altor comunități vor fi afectate pe termen scurt și lung.

Realizând că schimbările actuale din mediul economic au condus la un impact uriaș și accelerat în transformarea peisajelor, contribuind la dezvoltarea unor amprente negative enorme, continuând astfel să amenințe atât cultura, cât și natura.

ÎNDEMNĂM

IUCN, WWF, UNESCO, FAO, UNEP, Consiliului Europei, Uniunea Europeană, Direcția Generală pentru Mediu a UE, Direcția Generală Agri a UE și statele membre IFLA:

Să includă, în cadrul strategiilor complete privind peisajele și a altor politici sectoriale, necesitatea de a dezvolta amprente pozitive nete în dezvoltarea, protecția și gestionarea peisajelor, astfel încât:

Să răspundă dorinței publicului de a se bucura de peisaje de înaltă calitate și de a juca un rol activ în dezvoltarea peisajelor; considerând că peisajul este un element-cheie al bunăstării individuale și sociale și că protecția, gestionarea și planificarea acestuia implică drepturi și responsabilități pentru toată lumea;

Să se asigure că fiecare societate se angajează să își identifice propriile peisaje, să observe schimbările și să evalueze peisajele astfel identificate, ținând seama de valorile economice, naturale și culturale speciale care le sunt atribuite de părțile interesate și de populația în cauză.

Să promoveze, prin amenajare, soluții noi și tradiționale care pot fi utilizate pentru a consolida capacitatea de a dezvolta o amprentă net pozitivă în sens productiv, ecologic și cultural-estetic, acordând o atenție deosebită soluțiilor bazate pe natură.

Să recunoască faptul că peisagiștii lucrează cu soluții bazate pe natură. Materialul lor de bază a fost și este încă natura abiotică și biotică pe care ne-o oferă pământul. Ei au pregătirea, experiența și expertiza necesare pentru a recunoaște importanța relației dintre natură și cultură în percepția, planificarea și gestionarea peisajelor. Aceștia acționează pentru a permite oamenilor și naturii să își amintească, să activeze și să realizeze amprente pozitive în peisaje durabile pentru toate vietățile și materialele. Proiectele peisagiștilor sunt gestionate în mod adaptiv, pe baza dovezilor; echilibrează în mod echitabil compromisurile între realizarea obiectivului (obiectivelor) lor principal(e) și furnizarea continuă a multiplelor beneficii pe care le oferă ecosistemele printr-o strategie de conservare dinamică; gestionează în mod eficient și echitabil compromisurile; se bazează pe procese de guvernare inclusive, transparente și care conferă putere de decizie și sunt viabile din punct de vedere economic.

Să conștientizeze că amprentele soluțiilor bazate pe natură au ca rezultat final un câștig net pentru biodiversitate și integritatea ecosistemelor, oferind valori culturale și de acord.

Respectând alte texte internaționale și europene în materie, cum ar fi:

- Pactul verde european (2019)
- Convenția europeană a peisajului (CoE, Florența, 2000)
- Declarația de la Davos (2018)
- Strategia patrimoniului european pentru secolul XXI - Strategia 21 (2017)
- Agenda 2030 a ONU pentru dezvoltare durabilă (2015)
- Acordul de la Paris privind schimbările climatice (Paris, 2015)
- Cadru Uniunii Europene pentru climă și energie 2020 - 2030 (UE, 2014)
- Programul de acțiune pentru mediu 2020 (Uniunea Europeană, 2013)
- Convenția privind promovarea și diversitatea expresiilor culturale (UNESCO, 2005)
- Convenția pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial (UNESCO, 2003)
- Programul european privind schimbările climatice (EU ECCP, 2000)
- Planul de acțiune privind politicile culturale pentru dezvoltare (UNESCO, Stockholm, 1998)
- Convenția ONU privind diversitatea biologică (CBD, 1992)
- Convenția-cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice (UNFCCC, 1992)

- Convenția de la Berna, Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa (CoE, 1979)
- Recomandarea privind participarea populației în general la viața culturală și contribuția acesteia (UNESCO, Nairobi, 1976)
- Convenția privind patrimoniul mondial (Paris, 1972), ale cărei orientări operaționale au exprimat pentru prima dată noțiunea de peisaj cultural
- Carta socială europeană (CoE, 1961)

17 octombrie 2020